

MINISTEREN

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 27. april 2005

J.nr. 422-1

Vedrørende Udvalgets beretning om forbud mod markedsføring af juice som multivitamin juice i Danmark

Jeg har modtaget Udvalgets beretning afgivet den 17. november 2004 om forbud mod markedsføring af juice som multivitamin juice i Danmark.

Det fremgår heraf, at et flertal i Udvalget pålægger regeringen at opretholde Fødevaredirektoratets (nu Fødevarestyrelsen) afgørelse af 11. maj 2004, hvor Fødevarestyrelsen afgjorde, at et juice-produkt kun kunne godkendes til salg i Danmark, hvis navnet på produktet blev ændret, således at ordet ”multivitamin” ikke længere indgik i navnet.

Som bekendt ændrede Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender ved brev af 25. august 2004 Fødevarestyrelsens afgørelse, således at produktet godt kan benævnes og mærkes ”Multivitamin juice”.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at den pågældende juice er vurderet af Danmarks Fødevareforskning, og at konklusionen er, at de tilsatte vitaminer i juicen ikke indebærer nogen sundhedsrisiko.

Så det vi taler om er alene om benævnelsen ”multivitamin” kan indgå i juicens navn, således at markedsføringen kan baseres på betegnelsen ”Multivitamin juice”.

Efter Fødevarelovens § 20, stk. 1, nr. 4, er det forbudt ved mærkning eller benævnelse, at anvende angivelse om, at fødevarer ved hjælp af tilsætningsstoffer – her vitaminer – har opnået en øget eller særlig næringsværdi. Denne bestemmelse skal imidlertid ses i forhold til Danmarks EU-retlige forpligtelser, således som beskrevet i Justitsministeriets notat af 27. september 2004 (Bilagsnr. (2003-04), alm.del – bilag 1227).

Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på følgende afsnit side 6 i det anførte notat fra Justitsministeriet:

”På baggrund af Domstolens afgørelse i Renate Sterbenz-sagen må det efter Justitsministeriets opfattelse antages, at det følger af det gældende direktiv 2000/13/EF om mærkning af levnedsmidler, herunder artikel 18, stk. 2, som er en videreførelse af artikel 15, stk. 2, i rådsdirektiv 79/112/EØF, at anvendelsen af navnet ”Multivitamin juice” indebærer ”angivelser vedrørende sundheden” i direktivets forstand. Imidlertid har de danske fødevaremyndigheder fundet, at produktet ikke indebærer nogen sundhedsrisiko. Efter Justitsministeriets opfattelse vil de danske fødevaremyndigheder derfor ikke samtidig kunne begrunde et afslag på at benævne produktet ”Multivitamin juice” med hensynet til at beskytte den offentlige sundhed. Hensynet til forbrugerbeskyttelsen vil heller ikke kunne begrunde et sådant afslag, idet det efter Justitsministeriets opfattelse næppe vil kunne antages, at forbrugerne vildledes ved anvendelsen af navnet ”Multivitamin juice” på et produkt, som udelukkende er tilsat vitaminer. Det vil heller ikke kunne anføres, at der ved anvendelsen af navnet ”Multivitamin juice” tillægges produktet egenskaber til forebyggelse, behandling og helbredelse af en menneskelig sygdom, eller det giver indtryk af sådanne egenskaber, og der foreligger således ikke grundlag for at give afslag på navnet ”Multivitamin juice” ud fra opregningen af de i direktivet opregnede hensyn. Benævnelsen af produktet ”Multivitamin juice” skal derfor tillades. Det kan i den forbindelse også nævnes, at det samme juiceprodukt lovligt sælges under navnet ”Multivitamin juice” i mange andre EU-medlemsstater.”

Samlet er det Justitsministeriets opfattelse, således som det fremgår af det nævnte notat, at Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender ved sin afgørelse af 25. august 2004 traf en lovlig beslutning ved at tillade, at produktet vil kunne sælges i Danmark under navnet "Multivitamin juice".

Jeg ville således handle i strid med Danmarks EU-retlige forpligtelser, hvis jeg fulgte Udvalgets pålæg, hvorfor regeringen ikke har mulighed for at følge flertalsindstillingen i Fødevareudvalgets beretning af 17. november 2004.

Justitsministeriet har i vedlagte notat af 25. april 2005 uddybet fortolkningen af begrebet vildledning.

I forbindelse med den almindelige kontrol fører Fødevarestyrelsen tilsyn med markedsføringen, herunder vildledning. Når vildledningsaspektet kontrolleres vurderer kontrollen ikke kun anprisningen, men foretager en samlet konkret vurdering af alle mærkningselementerne, herunder benævnelse, præsentation, mærkning og emballage.

Fødevarestyrelsen vil naturligvis følge markedsføringen af "Multivitamin juice" i Danmark.

Jeg lægger endvidere vægt på, at der ved vurderingen af en given berigelse af et produkt anlægges en så restriktiv risikovurdering og risikohåndtering, som det er muligt inden for rammerne af EU-reglerne. I den forbindelse kan nævnes, at Danmarks Fødevareforskning foretager en meget streng risikovurdering, der tager udgangspunkt i, at berigede fødevarer skal være sikre at indtage også for de mest sårbare grupper af forbrugere. I risikovurderingen indgår kostundersøgelsernes data for befolkningens samlede indtag af vitaminer og mineraler fra andre kilder, herunder fra multivitamin-mineraltabletter, idet man ved, at ca. halvdelen af alle voksne og over halvdelen af alle børn spiser en multivitamin-mineraltablet dagligt. Metoden tager også hensyn til forskellen mellem aldersgruppernes næringsstofindtagelse og for den større følsomhed hos børn og unge for de negative virkninger af nogle af vitaminerne og mineralerne. Føde-

varestyrelsens afgørelser i berigelsessager er baserede på disse sundhedsmæssige vurderinger fra Danmarks Fødevareres forskning.

I EU-regi forhandles i øjeblikket om to forslag til fælles regler om berigelse og anprisninger. Forslagene rummer en række væsentlige forbedringer af beskyttelsesniveauet generelt i hele EU, idet der på områderne berigelse og anprisninger ikke tidligere har været fælles EU-regler. Når forslagene bliver vedtaget og forordningerne skal anvendes, vil det f.eks. ikke være lovligt i EU at markedsføre fødevarer, der er tilsat vitaminer og mineraler, der kan være til skade for sundheden eller være vildledende. Som det er nu, er reglerne om berigelse og anprisninger forskellige i EU-landene, og nogle EU-lande har en meget liberal indstilling til berigelse og anprisninger.

Derudover er det under forhandlingerne om berigelsesforslaget en væsentlig prioritet for Danmark, at det fremover ikke vil være tilladt at berige usunde og underlødige produkter. Det arbejder vi for både i Rådet og i Europa-Parlamentet.

Tidshorisonten for endelig vedtagelse af forslagene forventes at være 1-2 år.

Med venlig hilsen

Lars Barfoed